

בש"פ 4425/24 - אמל ג' בארין נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

בש"פ 4425/24

לפני: כבוד השופט א' שטיין

העורר: אמל ג' בארין
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-
לוד (השופט ע' מיכלס) אשר ניתנה ביום
27.5.2024 במ"ת 65680-01-23

בשם העורר: בשם המשיבה:
עו"ד טליה קצב

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט ע' מיכלס) אשר ניתנה ביום 27.5.2024 במ"ת 65680-01-23. בהחלטה זו דחה בית המשפט את בקשת העורר לקיים עיון חוזר בהחלטה בדבר מעצרו עד תום משפטו בת"פ (מחוזי מרכז-לוד) 65627-01-23 (להלן: ההליך העיקרי).

2. כתב האישום שהוגש במסגרת ההליך העיקרי מספר כי העורר עומד מאחורי ניסיון לגבות כספים בעזרת מעשי אלימות קשים, אשר בוצעו יחד עם שותפיו לדבר העבירה. מעשים אלו כוללים איומים, חטיפת אדם ותקיפתו. פרטי הפרשה מוצגים בהחלטת השופט ד' ברק-ארז אשר ניתנה בבש"פ 7603/23 מדינת ישראל נ' ג' בארין ביום 30.10.2023. במוקד ההליך שלפני ניצבת טענת העורר בדבר קיומו של כרסום בחומר הראיות. העורר סבור כי גודל הכרסום מצדיק עיון מחדש במעצרו ובדיקת האפשרות לשחררו מבית המעצר למעצר בפיקוח אלקטרוני מחוץ לכלא - זאת, למרות שהתסקיר העדכני של שירות המבחן, אשר נערך ביום 5.3.2024 (להלן: תסקיר המעצר), שלל אפשרות זו. כדי לבחון את טענת העורר, ניתן להסתפק בסקירת חומר הראיות העיקרי אליו היא מתייחסת; וכך אעשה.

3. בטרם אעשה כן, אציין כי העבירות בהן הואשם העורר במסגרת ההליך העיקרי כוללות קשירת קשר

לביצוע פשע בצוותא חדא - עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), יחד עם סעיף 29(ב) לחוק; חטיפה לשם סחיטה - עבירה לפי סעיף 372 לחוק; ואיומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק.

4. חומר הראיות עליו מבוססות ההאשמות אשר הועלו על ידי המדינה נגד העורר כולל כל אלה:

- הודעה שגבתה המשטרה מקבלן חברוני, נאדי, בה מספר הקבלן (להלן: נאדי) כי הוא חייב להחזיר לעורר סכום של 188,000 ש"ח (הקשור לעסקה שפרטיה אינם נחוצים להכרעתו בערר), וכי בשיחה עמו העורר השמיע איום שיפגע בילדיו אם הכסף לא יוחזר לו.
- הודעות שגבתה המשטרה מעיסא, אביו של מאמון, שותפו של נאדי (להלן, בהתאמה: עיסא ו-מאמון). עיסא מסר בהודעות אלו כי ניסה להסדיר את תשלום החוב בדרכי שלום, ולשם כך נסע למפגש עם נציגי העורר באזור התעשייה בראש העין (להלן: מקום המפגש) - שם הוא נחטף על ידי חבורת תוקפים ועונה באופן קשה במשך שלושה ימים, כאשר אחד מתוקפיו איים כי ינסר את גופו במסור אם החוב לא ישולם.
- הודעות שנגבו מעדי ראייה שהסיעו את עיסא למקום המפגש. עדים אלה סיפרו כי עיסא הוכה והוכנס לרכב בו נסעו התוקפים.
- סרטון שנשלח למאמון, אשר מתעד את אביו, עיסא, כפות בידיו ומקריא טקסט בהנחיית אחד מתוקפיו.
- איכוני טלפון המצביעים על כך שהעורר ושותפיו מתניידים ממקום מגוריהם באום-אל-פאחם לאזור החטיפה.
- הודעת טקסט שנשלחה למאמון מהטלפון הנייד הרשום על שמו של העורר, אשר אומרת "אתם רוצים לשחק איתי שהמשטרה תעזור לכם".
- הקלטה פרי האזנת סתר לשיחה מס' 5165 (להלן: שיחה 5165) המיוחסת למכשיר הטלפון הנייד של העורר, שמספרו מסתיים בספרות 441. לטענת המדינה, בהקלטה זו נשמע קולו של העורר משמיע בפני אדם שאמור לתווך בינו לבין החייב את הדברים הבאים: "תגיד להם דוד שלי נשאר בדיוק 16 דקות, אני זהו לא יכול לשאת יותר ... אני בן אדם שנפל עם 6 מיליון שקל, אני לא יכול לוותר על שקל אחד ... תגיד להם, כמו שאבא שלהם הובא ... כמו שאבא שלהם הובא, הוא יובא, תגיד לו המדינה שלנו קטנה והחלונות שלנו כולם אחד ליד השני. [הם] מסתמכים שהמשטרה תוציא להם את אבא שלהם ... וואלה אני אקבור אותו בחולות שאף אחד לא ימצא אותו" (ההדגשה הוספה - א.ש.).

5. בעניין שיחה 5165, העורר טוען כי היא יצאה מטלפון סלולרי שאינו שייך לו. העורר אף הגיש לבית המשפט המחוזי חוות דעת לזיהוי קולי ממנה עולה כי הקול של משמיע האיומים באותה שיחה אינו שלו. בהקשר זה, העורר מוסיף ומפנה להודעת המדינה כי אין אפשרות לזהות את קולות המשוחחים באותה שיחה באופן שיאפשר לקבוע בוודאות כי משמיע האיומים הוא העורר.

6. מנגד, הגישה המדינה לבית המשפט המחוזי תעודת עובד ציבור המשייכת את שיחה 5165 לטלפון הסלולרי של העורר שמספרו מסתיים, כאמור, בספרות 441 - זאת, ללא הסברים.

7. העורר סבור כי עלה בידו להצביע על חֶסֶר משמעותי בחומר הראיות עליו מבקשת המדינה לבסס את הרשעתו בהליך העיקרי (להלן: הראיות המפלילות).

8. אני סבור אחרת. האופן שבו אני מעריך את הראיות המפלילות שונה אמנם, במידת-מה, מהאופן שבו ראיות אלו נותחו על ידי בית המשפט המחוזי, אך בסופו של יום אני מגיע לאותה מסקנה בדיוק.

9. כפי שנקבע בהלכת זאדה, קיומן של ראיות לכאורה, לצרכי מעצר עד תום ההליכים, נקבע לפי המבחן של "אם נאמין": "אם נאמין לראיות התביעה, האם יהא בהן כדי לחייב את המסקנה שהעורר ביצע את המעשה המיוחס לו?" (ראו: בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, 167-163 (1996); כמו כן ראו: בש"פ 215/19 סלאימה נ' מדינת ישראל, פסקה 15 להחלטה (22.1.2019)). במקרה שלפניי, אם נאמין לעדים המספרים כי עיסא נחטף, עונה והוסרט לשם השמעת איומים כדי שנאדי, לבדו או יחד עם שותפו מאמון, בנו של עיסא, יחזירו לעורר את כספו, לא נתקשה למקם את העורר ברשימת החשודים העיקריים במעשי החטיפה, התקיפה והאיומים. מקומו של העורר ברשימה עבריינית זו מקבל אימות נוסף מהאיום לפגוע בילדיו של נאדי אשר בא, לכאורה, מפיו של העורר עצמו, וכן מהאיומים המופיעים בהודעת הטקסט שלכאורה שוגרה למאמון מהטלפון הנייד של העורר.

10. לנוכח ראיות אלו, ברי הוא כי אם המדינה תוכיח, מעבר לספק סביר, ששיחה 5165 אכן יצאה מהטלפון של העורר, היא לא תתקשה להוכיח את אשמתו במעשה החטיפה ובשאר העבירות אשר עומדות לדיון בהליך העיקרי - אף ללא זיהוי ודאי של קולות המשוחחים. שיחה זו מכילה בתוכה דברים שמפלילים את הדובר במישרין: "תגיד להם [למי שחייב להחזיר כסף לדובר - א.ש.] ... כמו שאבא שלהם הובא, הוא יובא". הווה אומר: הדובר מכיר את פרטי החטיפה ומטרתה ומדבריו משתמע בבירור כי יש לו חלק במעשה. הוכחה שהשיחה יצאה מהטלפון השייך לעורר, לצד רצונו המוכח לקבל את כספו בחזרה ושאר הראיות, תוכיח שהמערער נטל חלק פעיל - אם לא מרכזי - במעשה החטיפה ובשאר העבירות שנעברו. הוכחה כאמור טרם סופקה על ידי המדינה. הראיה שהמדינה נסמכת עליה בניסיונה לקשור את שיחה 5165 לטלפון של העורר היא תעודת עובד ציבור. תעודה זו מהווה ראיה לכאורה, ותו לא. ראיה זו אינה עולה, על-פניה, כדי הוכחה מעבר לספק סביר. ברם, שעתה של הוכחה מעבר לספק סביר טרם הגיעה. הלכה היא עמנו כי מקומם של ענייני זיהוי קול וטלפון הוא בהליך העיקרי, ולא בהחלטות מעצר הנשענות על אימות לכאורי (ראו: בש"פ 1017/16 ג'ית נ' מדינת

ישראל, פסקה 5 להחלטה והאסמכתאות שם (17.2.2016)). נמצא אפוא כי ההוכחה לכאורה, עליה מבוססת ההחלטה לעצור את העורר עד תום משפטו בהליך העיקרי, לא נפגמה כהוא זה.

11. בהינתן מסקנה זו והאמור בתסקיר המעצר העדכני, התוצאה אליה הגיע בית המשפט המחוזי בהחלטה מושא הערר הינה נכונה. לחובת העורר נזקפת חזקת המסוכנות לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים, אשר "מטילה על הנאשם את הנטל לשכנע את בית המשפט כי לא נשקפת ממנו מסוכנות המצדיקה מעצר עד תום ההליכים או כי ניתן לאיין או, למצער, למזער את מסוכנותו במסגרתה של חלופת מעצר כזאת או אחרת. חלופה כאמור לא תתאפשר אלא בהתקיים טעמים מיוחדים, והנטל להוכיח את התקיימותם רובץ על הנאשם" (ראו: בש"פ 4488/24 אבו תקפה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 להחלטה (6.6.2024); כמו כן ראו: בש"פ 248/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 20-26 (2.2.2020)). תסקיר מעצר שלילי, שאינו ממליץ על העברת הנאשם לחלופת מעצר, מעמיד מחסום משמעותי ביותר בפני האפשרות לשחררו מן הכלא מטעמים מיוחדים (ראו: בש"פ 1230/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 להחלטה (3.3.2020)). מחסום זה עומד במלוא קומתו בפני העורר דכאן.

12. הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, ז' בסיון התשפ"ד (13.6.2024).

שׁוֹפֵט